

missio

Liturgie- en preeksuggesties

22 oktober 2017
Missiezondag

Missiezondag 22 oktober 2017

Een oprecht hart wordt altijd beantwoord

Inleiding

In deze brochure vindt u suggesties voor een viering in het weekeinde van Missiezondag 22 oktober. De achtergrondinformatie over Burkina Faso en de gedachten bij het evangelie kunt u gebruiken bij de overweging. Verder vindt u hier gebeden voor in de viering.

Deze brochure is ook te downloaden van onze website, in een pdf-bestand. Als u de brochure in een word-bestand wilt hebben, kunt u een e-mail sturen aan: m.bajens@missio.nl

MISSIO en Missiezondag

MISSIO is het katholieke solidariteitsfonds van de wereldkerk. MISSIO Nederland is onderdeel van de internationale Pauselijke Missiewerken en steunt wereldwijd kinderen in nood, het pastorale werk van parochies en bisdommen en de opleiding van priesters, diakens, pastorale werkers en catechisten. De jaarlijkse collecte op Missiezondag dient niet verward te worden met andere missionaire projecten. Het centrale solidariteitsfonds van MISSIO ondersteunt ook die bisdommen en parochies die geen directe verbinding hebben met geldgevers. Missiezondag is vooral het feest van de solidariteit. We vieren dat we deel zijn van een wereldwijde gemeenschap van mensen die verantwoordelijkheid voor elkaar neemt.

Bouwstenen voor de overweging

1. Burkina Faso

In de Wereldmissiemaand (oktober) besteedt MISSIO dit jaar aandacht aan de katholieke gelovigen in Burkina Faso, het land van de oprechte mensen. Het voormalige Opper-Volta veranderde zijn naam in 1984. Het is een van de armste landen ter wereld. Een groot deel van de bevolking leeft van de landbouw. Met name de regio's die in de Sahelzone liggen, worden hard getroffen door klimaatveranderingen en droogteperiodes. Bij gebrek aan andere inkomstenbronnen beproeven velen hun geluk in de illegale goudmijnbouw. Vooral meisjes en vrouwen hebben het zwaar: gedwongen huwelijken; beschuldigingen van hekserij.

De katholieke Kerk blijft niet aan de zijlijn staan. Ze schept kansen door scholing aan te bieden, bescherming en opvang en helpt vrouwen zelf de verantwoordelijkheid voor hun eigen leven op te pakken.

Hoofdstad: Ouagadougou.

Inwoneraantal: 18 miljoen.

Officiële taal: Frans.

Staatsvorm: Presidentiële republiek.

Oppervlakte: Met 274.000 vierkante km bijna 7 keer zo groot als Nederland.

Geografie: Burkina Faso ligt in West-Afrika en is volledig door land omsloten. Het ligt gedeeltelijk in de Sahelstrook ten zuiden van de Sahara. Het grenst aan Mali, Niger, Benin, Togo, Ghana en Ivoorkust.

Religie: Moslims 55%, aanhangers van inheemse religies 30%, katholieken 15%.

Tijdens de Wereldmissiemaand vraagt MISSIO aandacht voor drie problemen in Burkina Faso: gedwongen huwelijken, hekserij en de illegale goudmijnen.

De helft van de meisjes in Burkina Faso wordt voor haar 18e jaar **uitgehuwelijkt**. Vaak krijgen de meisjes kort daarna hun eerste kind. Een zwangerschap op zeer jonge leeftijd betekent een groot risico voor moeder en kind. Ook de mogelijkheid om naar school te gaan, eindigt met de zwangerschap. Steeds vaker verzetten meisjes zich tegen dit lot. Ze vluchten en vinden bescherming en onderdak bij congregaties van zusters of in gezinnen van catechisten.

Het geloof in **hekserij** is in Burkina Faso wijdverbreid. De slachtoffers zijn meestal oudere vrouwen, vaak weduwen. In het opvangcentrum Delwendé in Ouagadougou wonen 245 vrouwen die uit hun dorpsgemeenschap zijn verstoten omdat ze heks zouden zijn. Om in hun levensonderhoud te voorzien verbouwen de vrouwen groenten, spinnen ze katoen en produceren zeep. Langzamerhand is er een gemeenschap ontstaan.

Bij gebrek aan toekomstperspectieven beproeven duizenden mensen hun geluk in de **illegale goudmijnbouw**. Ook kinderen en jongeren. Het is zwaar en gevaarlijk werk. Twee priesters die het kinder- en jongerenpastoraat in het bisdom Ouahigouya leiden, bekommeren zich om de kinderen en de jongeren en proberen hen te motiveren weer naar school te gaan.

2. Bij het evangelie

Het zijn gevleugelde woorden geworden die in het evangelie van vandaag staan: Geeft aan de keizer wat de keizer toekomt, en aan God wat God toekomt.

De vraag die aan Jezus gesteld wordt, of het geoorloofd is aan de keizer belasting te betalen, is bedoeld om hem in de val te laten lopen. Het is een strikvraag. Zegt Jezus 'ja', dan schaart hij zich aan de kant van de Romeinse bezetter en verliest hij de steun van het volk. Maar als Jezus 'nee' zegt, dan komt hij in feite in opstand tegen de Romeinse keizer, toentertijd keizer Tiberius. Jezus kan dus eigenlijk geen kant op.

Jezus geeft geen direct antwoord op de vraag, maar vraagt om hem een munt te laten zien. Op de munt staat de beeltenis van keizer Tiberius. De munten zijn dus van de keizer. De keizer komen de munten, het geld toe.

Maar Jezus voegt er iets aan toe: Geef aan God wat God toekomt.

De Romeinse keizer werd beschouwd als een god. Voor joden was dat ongehoord. Er is maar één God en dat is niet de Romeinse keizer. Bovendien is er een verbod op het afbeelden van God.

Wie of wat is beeld van God? De mens. De mens is geschapen naar Gods beeld en gelijkenis. Wat geven wij aan God? Wat komt God toe? Wat geven wij God van onszelf? Onze talenten, gaven, inzet, ons meewerken aan het Rijk van God? Onze inzet, ieder op een eigen manier, voor een wereld met meer gerechtigheid, meer vrede.

Belasting betalen doet niemand graag. Vroeger niet aan de keizer en de koning en nu niet aan de staat. De kranten staan vol met nieuws over brievenbusfirma's en belastingparadijzen. Als je belasting alleen ziet als geld afdragen, dan ervaar je het als iets dat van je afgenomen wordt. Maar je kunt ook kijken wat er met al het belastinggeld gedaan kan worden. Dan zie je dat de overheid zo kan zorgen voor goed onderwijs, gezondheidszorg, infrastructuur, veiligheid voor de mensen.

God heeft niets aan geld of belasting. 'Geef aan God wat aan God toekomt' vraagt om iets totaal anders. Het vraagt naar de mens, naar onszelf. Hoe leef ik zó, dat ik meer en meer beeld en gelijkenis van God word. Wat geef ik van mijzelf dat God toekomt?

Meer informatie over Burkina Faso en de projecten die Missio steunt, kunt u vinden op onze website www.missio.nl.

Er is ook een speciale informatiefolder gemaakt voor de Werldmissiemaand over Burkina Faso. De informatiefolder is gratis verkrijgbaar bij Missio: tel. 070 – 304 74 44, e-mail missio@missio.nl.

Elementen voor een viering

Openingswoord

In gebed verbonden met de katholieke gemeenschappen wereldwijd vieren wij vandaag Missiezondag.

De viering van deze zondag houdt in ons het bewustzijn wakker, dat wij een deel van de wereldkerk zijn. MISSIO Pauselijke Missiewerken stelt daarom elk jaar de kerk uit een ander land centraal in de Werldmissiemaand en op Missiezondag. Dit jaar richt onze blik zich op Burkina Faso.

Het voormalige Opper-Volta is een arm land in het westen van Afrika. De meeste mensen zijn afhankelijk van de landbouw en ondervinden de gevolgen van de klimaatveranderingen. De situatie van meisjes en vrouwen vraagt speciale aandacht. Jonge meisjes worden uitgehuwelijkt; oudere vrouwen worden van hekserij beschuldigd en uit hun dorp verstoten. De mensen van de katholieke Kerk, religieuzen, catechisten, priesters, blijven niet aan de zijlijn staan, maar bieden hulp.

Openen wij ons in deze viering voor God, voor zijn Woord en voor de gemeenschap van christenen wereldwijd.

Openingsgebed

Goede God,
Op deze dag van de Wereldkerk
vragen wij U
ons hart te openen
voor de ander die onze naaste is,
voor onze medegelovigen
overal op deze aardbol,
in het bijzonder in Burkina Faso.
Samen zijn wij één geloofsgemeenschap,
hoe verschillend wij ook zijn.
Dit vragen wij U
door Hem die voor ons allen
het grote voorbeeld is:
Jezus Christus.
Amen.

Lezingen

Jesaja 45,1+4-6
Matteüs 22,15-21

Voorbeden

God heeft ons geroepen tot vrijheid,
tot een leven zonder angst en benauwdheid.
Laten wij ons openen voor de nood
van vrouwen, kinderen en mannen.
Dichtbij en ver weg, in het bijzonder
voor de mensen in Burkina Faso.

Goede God,
Wij bidden voor de meisjes en vrouwen
wier zelfstandigheid beknot wordt,
door een gedwongen huwelijk
of een beschuldiging van hekserij.
Richt hen op! Laat hen toevlucht en hulp vinden.

Goede God,
Wij bidden voor alle kinderen en jongeren
die bij gebrek aan toekomstperspectief
hun school verlaten en gevaarlijk werk verrichten.
Laat hen weer kind zijn en
schenk hen vertrouwen in de toekomst.

Goede God,
Wij bidden voor onszelf.
Help ons een gemeenschap te zijn,
die niet gewend raakt aan leed en onrecht.
Geef dat wij ons in blijven zetten
voor gerechtigheid, dichtbij en ver weg.

Goede God, Schepper van de wereld,
Wij leggen U onze zorgen en onze hoop voor.
Help ons te groeien tot
een wereldwijde geloofsgemeenschap
van eenheid en verscheidenheid.
Dat vragen wij U door
Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Aankondiging van de collecte

De collecte van Missiezondag is voor MISSIO. MISSIO stimuleert de uitwisseling van geloof en leven tussen christenen wereldwijd. Tegelijkertijd is MISSIO het solidariteitsfonds van de katholieke Kerk. Rijkere parochies steunen armere parochies overal ter wereld. Zodat ook zij hun pastorale werk kunnen doen: vorming van priesters en catechisten, opvang van kinderen, onderwijs, Bijbelgroepen. Overal ter wereld wordt vandaag deze collecte gehouden. Alle gelovigen dragen bij. Wij vragen ook uw bijdrage, zodat de plaatselijke kerken, zoals bijvoorbeeld Burkina Faso, hun pastorale werk kunnen blijven doen.

Tip: Als u op de Wereldmissiedag van de kinderen (weekend van 7 en 8 oktober) de spaarzakjes uitgedeeld hebt, kunt u ze nu laten inzamelen door de kinderen.

Slotgebed

Goede God,
Leid ons naar de verten,
naar de verscheidenheid van mensen en culturen.
Laat U zien in hun tradities,
liederen, dansen en verhalen.
Wees bij ons als we elkaar ontmoeten.
Wees bij ons als we met elkaar spreken
over vreugde en verdriet,
geloof en twijfel, over U.
Leid ons naar de verten, God,
en daar aan voorbij.
Amen.

Gebeden en teksten ter bezinning

1.

God, U bent vrede

Laat vrede heersen op onze aarde!
Dat elk mes een schede vindt,
elke gifpot een deksel.
Dat mensen beamen wat mensen zeggen,
en hoofden goedkeurend knikken.
Laat op uw wind
boze woorden wegdrijven naar het woud.
Laat ze huizen in het diepst van het bos,
en in het dorp geen hoofd meer op hol brengen.
Want U, God, U bent vrede
uw vrede heerse op onze aarde.

Gebed door Ewe uit Togo.

Uit: Jan Brock, Geef ons heden ons dagelijks brood;

Bidden met de armen.

2.

Met vreugde zing ik van Gods Naam

Met vreugde zing ik van Gods Naam
dankbaar dat ik hem bij naam mag noemen.
Hij heeft aan onze voorouders akkers gegeven
hen in hun huizen en velden gebracht;
Hij is het die vreugde en hoop verschaft,
die de zieken en gewonden geneest.
Hij kan het aantal sterren tellen,
iedereen geeft Hij een eigen naam.
Onze leider is de machtigste van allemaal,
Hij is wijzer dan alle ouden.
God beschermt het leven van de zwakken
machtigen werpt Hij van hun troon
sla de tamtam en ook de kalebassen,
roem zijn naam op de fluit en de harp.
Met een doek van wolken dekt Hij de hemel
en met vruchtbare regen
begiet Hij het zaaigoed;
Hij laat het gras golven op de savanne.
De gierst en de maïs laat Hij rijpen;
aan schapen en runderen
geeft Hij malse weiden.
Alle beesten in het bos geeft Hij voedsel.
Geen aardigheid heeft Hij in dartele veulens
en ook jullie dansers bekoren hem niet;
mensen die recht doen,
verschaffen hem vreugde,
wie hun hoop op zijn goedheid vestigen.

*Gebed van Louis Lemaire, Burkina Faso, naar psalm 146.
Uit: Jan Brock, Geef ons heden ons dagelijks brood; Bidden
met de armen.*

3.

Open mijn ogen

God, open mijn ogen,
opdat ze de noden van de mensen zien.
Maak mijn handen vrij,
om al wie honger heeft te voeden.
Beroer mijn hart,
opdat het vertwijfelden warmte schenkt.
Leer mij de grootmoedigheid,
om vreemdelingen welkom te heten.
Leer mij delen wat ik bezit,
om naakten te kleden.
Schenk mij het medeleven,
dat zieken sterkt.
Laat mij deelhebben
aan de bevrijding van gevangenen.
Want als wij onze angsten en onze liefde,
onze armoede en onze rijkdom
delen met elkaar,
dan zullen wij ook delen
in uw goddelijke tegenwoordigheid.

Canaan Banana, Zimbabwe

*Uit: Jan Brock, Geef ons heden ons dagelijks brood;
Bidden met de armen.*

4.

Alles heb ik in jouw handen gelegd

God,
alles heb ik in jouw handen gelegd
wat me neerdrukt en verdriet doet,
wat me angst aanjaagt en me beknelt.

Alles heb ik in jouw handen gelegd, God.
De zware last die ik meesleep,
waarom ik huil en waarop ik hoop,
het waarom van mijn bestemming,
alles heb ik in jouw handen gelegd.

Vreugde en pijn
armoede en rijkdom
alles waarvoor ik bang was
heb ik in jouw handen gelegd, God.
Dood en leven,
gezondheid en leed
waarmee ik aanvang
en waarmee ik eindig:
alles is goed in jouw handen, God.

Joseph Djemmo, Kameroen

*Uit: Jan Brock, Geef ons heden ons dagelijks brood; Bidden
met de armen.*

5.

Gebed voor Afrika

Heer Jezus Christus,
Gij die tot de apostelen sprak:
'Vrede laat ik u, mijn vrede geef ik u.'
Schenk ons de moed
diegenen die geweld uitoefenen
aan te spreken en hun houding te veranderen.
Help ons,
ons hele leven, denken en doen
in dienst van de vrede te stellen.
Wij bidden voor een nieuw Afrika,
waar geen angst meer heerst,
waar geen gewelddaden meer plaatsvinden
en waar eigenbelang mensen er niet toe verleidt
anderen onrecht aan te doen.
Uw rijk kome
voor de volkeren van alle
Afrikaanse talen en stammen,
uw rijk van gerechtigheid, vrede en liefde.
Moge er vrede heersen in Afrika.
Moge er vrede heersen op de hele wereld.
Amen.

Gebed uit Tanzania

© teksten: Missio Nederland, M. Baijens / Missio Aken

© foto's: H. Schwarzbach

DE 7 SPEERPUNTEN VAN MISSIO

Missio richt zich op een zevental activiteiten. Net als de kleuren van de regenboog geven die activiteiten meer kleur aan het leven van parochies wereldwijd.

2. Scholing

1. Kind in nood

4. Parochievrijwilligers helpen

3. Pastorale vorming

6. Hun kerk steunen

5. Parochiegemeenschap opbouwen

missio

Postbus 93140
2509 AC Den Haag
T 070 304 74 44
E missio@missio.nl
F 070 381 83 55
www.missio.nl
www.missiokids.nl

7. Onze kerk inspireren